

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 8 frt — kr. Négy órá . . . 1 frt — kr.
 6 hónapra . . . 4 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

A szerkesztő saját házában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

A nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közli.

Teendők.

Lapunk 49-ik számában ugyan e cím alatt irtunk néhány szót megszívlelésül az iskola építő bizottságnak:

Nem tagadjuk, hogy nem reméltünk valami nagy eredményt elérni említett cikkünkkel s csak is kötelességünket teljesítve irtuk azt meg. Mi nagyon jól tudjuk, hogy Mindszent község elöljárósága — szellemi vezető híján — a maga emberségéből igen keveset tesz, hanem kényelem szeretetből a teendők nagy halmazát a képviselő testület után bizottságokra szokta átruházni. Az meg már nagyon „rég történet, az ősidőktől kezdve” hogy bizottságainak — ha ugyan lehet még a semminél is kevesebbet tenni — még az egymást felváltó elöljáróságoknál is kevesebbet tesznek községünk jövőjének érdekében.

A mindennapi folyó ügyeket elvégezve — fontosabb, a jövőre mélyebben kiható ügyek alig kerülnek szőnyegre s ha igen az egymást lejáró — leelő bizottságok kezében alusszák öröknek látszó álmukat.

Szándékosan irtuk, e szót, hogy látszó, mert nem hihetjük nem akarjuk hinni, azt, hogy ez állapotok még soká így maradjanak. A községünkben beállt stagnáció nem lehet örökös — megvagyunk róla győződve, hogy az csak időleges s a haladó kor szelleme előbb- vagy utóbb győzelmet fog aratni — a maradiság henye démona fölött.

A képviselő testületi gyűléseken néháné felvettetik egy egészséges üdvös eszme, mely visszhangra talál s elfogadtatik. Egymásnak adja a laikus közönség a jó hírt, hogy most már lesz szép központi iskola, ártézi kut a piacon. A vásárteret rendezik, mely alkalommal az egyre, minden engedély nélkül épült bodék, lacikonyhák, nyílt fából épült üzletek, melyek a piacterünket egész eléktelenítik el fognak távolíttatni. Új vásári díjszabást is alkotnak stb. stb. Persze nem tudják azt, hogy mindezekből nem lesz semmi, mert bizottságoknak lett kiadva.

Évekkel ezelőtt határozta el a képviselő testület a vásárügy rendezését, a bodék egyrészének eltávolítását, vagy legalább is annak más helyet fog kijelölni. Erre egy bizottság lett kiküldve, mely megbízott még azzal is hogy a vásári helypénzszedési jogra tarifát készítsen. E bizottság sem tett semmit ez ügyben is ott állunk a hol voltunk, az az a helyzet még rosszabodott, mert látva azt, hogy itt senki sem intézkedik fokozottabb mérvben emelkednek a diszes (?) laci konyhák és

ma holnap piacterünkön egy kis új deszka falu fog alakulni.

A vásári tariffáról e helyütt nem kell bővebben írunk — megirtuk újdonsági rovatunkban az árverés eredményét.

Nem találja Mindszent község képviselőtestülete már végre elérkezettnek azt az időt, hogy az eddigi „bizottságok” rendszerével szakítson?

Ideje volna már!

A tanítók nyugdíja.

Budapest, 1891. dec. 16.

Egy régi hibáját a magyar társadalomnak igazítja most helyre a képviselőház. Azért mondjuk: hibáját a magyar társadalomnak, mert legjobb joltavőt, hagyta sok ideig sanyarogni a nélkül, hogy latba vetette volna minden befolyását és erejét, hogy azokon a szegény tanító mestereken akik egész működésük idejét amugy is szegénységben tengették keresztül, legalább öreg napjaikban megóvták volna a nélkülözésektől. A törvényjavaslat, a mely most a képviselőház asztalán fekszik szól a tanítók nyugdíjazásáról, valamint a tanítók özvegyeinek és árváinak nyámoltásáról. Az a célja a törvénynek, hogy az eddigénél méltányosabb módon történjék gondoskodás a tanító alapból az arra igényt tartók irányában.

Általános megelégedést keltett tehát a javaslat országszerte és annak előnyeit mindenki elismeri.

A szegény tanítók tehát nem lesznek ezen-tul nélkülözéseknek kitéve: sem ők, sem özvegyeik vagy árváik.

Sajnos, hogy az általam ma még nincs abban a helyzetben, hogy a néptanítót nyugdalomba küldhesse már 30 évi működése után épen úgy, mint a középiskolai tanárokat. A néptanító a benyújtott törvényjavaslat szerint csak 40 évi szolgálat után lesz nyugdíjképes.

A magyarországi néptanítók országos bizottságának egy küldöttsége kérte ugyan a vallás- és közoktatásügyi minisztert a 30 évvel való nyugdíjazás kimondására, de a miniszter ezt egyelőre nem ígérhette, mivel a nyugdíjazás matematikai mérlege ezt ma még nem engedheti meg, különösen azért sem, mivel a tanítók részéről való nyugdíjhozjárulások rettenően csekélyek.

De szó meg mégis fér ám ahhoz, vajjon a néptanítók egyenlő méltatásban részesüljenek-e, mint a középiskolai tanárok; illetőleg jogos-e, hogy ők is 30 évre legyenek nyugdíjképesek, épen úgy, mint az egyetemát végzett, hosszabb és nehezebb tanulmányra szorított tanárok, a kiknek ezen kívül a diploma megszerzés is sokkal többbe kerül, mint a néptanítóknak.

A néptanítók helyzetén a legutóbbi időkben sok javulás történt és még fog történni. Ezt el kell ismerni, hiszen maga a miniszter is megígéri a jobb állapotok megteremtését, mihelyest azt a pénzügyi helyzetük megengedi. A mai kormány ellen a hazai tanár- és tanítói karnak épen nem lehet panasz, mert mindent megtesz, a mit ereje és képessége megenged. A mostani törvénynek is épen az a legszebb vonása, hogy nemcsak az állami néptanítók hely-

zetének javítását tűzte ki célul, hanem a felekezeti tanítók fizetésének javításáról is kíván gondoskodni.

Kérelem az emberbarátokhoz!

Építsünk gyermek-menházat!

Dicsőségesen uralkodó Ó császári és apostoli királyi Felsége I. Ferencz József és az ország védangyala Erzsébet királyasszony ezüstmenyegzőjének emlékéül a társadalom áthatva az alattvalói hála és lelkesedés szent érzelmeitől, 1879. április 24-én a „Fővárosi szegény gyermekkert-egylet”-et alapította.

Célja ezen egyesületnek: vallás és nemzetiségi különbség nélkül az ország bármely részéből szegény sorsu árva kisdedeket a nyomor és az elzúllás romboló köréből kimentve, a közjótékonyág hathatós védelme alá helyezni.

A „Fővárosi-szegény-gyermekkert-egylet” 12 év óta ezen nemcs cél magvalósításán fáradozik és a társadalom rokoszenves támogatása mellett már több év óta saját intézeti házában 200 árva gyermeknek, kiknek családi tűzhelyük nincs, menhelyet nyújt, azokat táplálja, ruhazza és magyar szellemben neveli.

Az intézet házában a jelenleg rendelkezésre álló termekben csak 200 gyermek helyezhető el, s így helyszűke miatt évente több százra menő gondozásra érdemes elhagyott gyermektől kell a fölvetel jótéteményét megtagadni. Szívzaggató és elszomorító jelenségek ismétlődnek évente, midőn a teljes létszám miatt az intézet kapuit több mint 600 biztos pusztulásnak ki tett gyermek elől el kell zárni.

A rendelkezésünkre álló statisztikai adatok és azon érdeklődés alapján, melylyel az elutasított gyermekek irányában is viseltetünk, konstatálhatjuk a leújtó tény, hogy míg az intézetünkben elhelyezett gyermekek közt a halandósági arány 10 évi átlagot véve 1%-nál többet nem tesz ki, addig az elutasítottaknak mintegy 50%-a elvész.

Hogy e fiatal csemeték, mint az oldott kénék el ne pusztuljanak, lehetőség szerint a „Fővárosi szegény-gyermekkert-egylet” a rendelkezésére álló mintegy 500 nsz. ölet képező telkén még egy újabb épületet emel, melyben legalább még 200 árva gyermek elhelyezhető lesz.

A „Fővárosi szegény-gyermekkert-egylet”, a nagylelkű anyákhoz és apákhoz, kik gyermekeiket nevelték, kik a csecsemő kor száz veszedelmétől óvták meg őket, virrasztottak bölcsőjük felett, gyönyörkölték első lépésükben és a gyermek fejlődésének minden bu-baját és gyönyörét élvezték, dadogásától első megszólalásig — és minden utam-sen érző emberbaráthoz fordul azzal a hazafia kérelemmel, hogy egy

uj menház építését becses adományával támogatni kegyeskedjék.

Őnök, nemes emberbarátok, s a könnyek felszárításában varázs kezű önzetlen honleányok, nem lehetnek közönyösek azon árva gyermekek iránt, kiknek bölcsőjét és első lépését a szülői szeretet, az anyagi jólét mellegítő sugara nem érik, kik elvesznének, ha a könyörület, a felebaráti szeretet templomai őket be nem fogadnák.

Az emberbaráti szeretet és az elhagyott szegény árvák nevében kérjük e nemes célt akár a legcsekélyebb összegű adománnyal is előmozdítani, mely adomány a menház kiadandó évkönyvében, a hírlapokban és az alább nevezett pénzintézet által egyenként nyugtáztatni fog. E végett kérjük, hogy a nevek olvashatóan irassanak.

A kegyes adományokat 1892. évi jan. hó 31-ig megküldeni kérjük, legcélszerűben a mellékelt postautalványon a „Magyarországi központitakarékpenztár“ czimére (Budapesten, IV., Dák Ferenc utca 7 sz.), mely intézet a pénzkezelését, tekintve a nemes célt, ávenni szives volt.

Az egyet elnökségének megbízásából:

Bischitz Dávidné, Grósz Sándor dr., Oldal János igazgató, Brankovics György, Grüner János, Ormay Józsefné dr., Déri Ernő dr., Horthy Józsefné, Barátosi Porzolt Gyula, Erőss S. dr., Jakabffy Istvánné Radoca János orszg. gy. képvis., Falk Zsigmond lovag Kiss József, dr., Schönfeld Hermanné, Faragó Gyula dr., Királyi Pál orszg. gy. képvis., Schwartz Gyula dr., Fenyvessy Ferenc orszg. gy. képvis., Kohányi Sámuel tanár, Singer Mihály dr., Gerlóczy Károly kir. tanácsos, Murányi Ármin dr., Sterk Sándor építész, Gerró Viktor tanár, Mezey Lajos dr., Mangold Henrik dr., Szász László kúriai bír.

Nyilatkozatok intézetünkről.

A „Fővárosi szegény-gyermekkert-egylet“ meg van szorulva. Ez annyit jelent, hogy sok

a szegény gyermek, ki ápolásra és támogatásra szorul. Segítsétek az egyetletet, hogy az segíthesse ezeket az elhagyott lelkeket, mert a gyermekek is olyanok, mint a virágok, elhervadnak, elfonyadnak, ha az emberkertészek fel nem karolják a csemetéket.

Fekete József.

Nem az az árva, akinek, apja-anyja elhalt, hanem az, aki magára hagyatva bolyongja át az életet s nem talál rokon kebeleire, mely magá hoz ölelné, rokon szívre, mely vele érezni tudna.

Hevesi József.

A kicsinyekben van Hazánk nagysága. A kicsinyeket nevelve Hazánkat neveljük nagygyá.

Jókai M.

Egy megmentett gyermek hajdan egy egész népet kivezetett a szolgaság földéről és megmentéseért halhatatlanná tette Faraó névtelen leányát. Hölgyeim, ne szalasszák el az alkalmat, egy gyermek, akit megmenteni segítenek, önöket is halhatatlanká teheti.

Kabos Ede.

Habár erszényem most sovány és vékony, Pazar lesznek ma s szerfelett jótékony, Gyermeknyomor e szívet is meghajtja, És kész vagyok akármily áldozatra, S mivel nem kérek pénzt, kenyeret, csizmát, Részvétebből im adok egy aforizmat.

Palágyi Lajos.

A legkevesebb jó, a mit az ember tehet az, hogy aforizmat ír a jótékonyaságról jótékony célra.

Rákosi Jenő.

A hány gyermeket megmentünk, annyi angyalot fosztjuk meg a menyországot. És mégis a mennyek Urának tetsző dolgot mivelünk, ha a kis angyalokat megtartjuk a földnek.

Rákosi Viktor.

Tárgysorozat.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen, 1891. évi december 22-én délelőtt 10 órakor s folytatva tartandó rendes közgyűlésének tárgysorozata:

1. Alispáni évnegyedes jelentés.
2. Ávármegyei közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag helyébe 2 évre 5 tagnak megválasztása.

3. A vármegyei igazoló választmányának 1892. évre megalakítása.

4. Vármegyei árvaszéki elnök s az esetleges előléptetés folytán ülnök választás.

5. A nagymélt. m. kir. belügyminisztériumnak a törvényhatósági bizottsági tagok számának megállapítása és a választó-kerületek alkotása tárgyában kelt 54000.—891. sz. rendelete, ezzel kapcsolatban alispáni előterjesztés az ez ügyben tett előmunkálatokról.

6. A községi számadások meg vizsgálásánál 1892. évben közreműködő elnökök megválasztása.

7. Lőőatató bizottságnak 1892. évre megalakítása.

8. A nagymélt. m. kir. belügyminisztérium 82361.—1891. sz. rendelete a vármegyei házi pénztárról 1890. évre szerkesztett számadás felülbírási tárgyában.

9. Ugyanannak 85904.—891. sz. rendelete a vármegye 1892. évi közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásairól szerkesztett költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában.

10. Ugyanannak 79596.—1891. sz. körrrendelete az egyes dohánybeváltási állomásokhoz közigazgatási biztosok kirendelése tárgyában, ezzel kapcsolatban alispáni előterjesztés a tett elnöki intézkedésekről.

11. Ugyanannak 50401.—1891. sz. rendelete a trachoma járvány elfojtása ezéjából kért államaegély megtagadása tárgyában.

12. A nagymélt. m. kir. kereskedelmi minisztérium 63420.—1891. sz. rendelete a m. kir. államépítészeti hivatal személyi- és dologi kiadásaihoz való hozzájárulás tárgyában.

13. A törvényhatósági és községi közlekedési útnálzat megállapítása iránti bizottsági előterjesztés.

14. Mindszenten 1891. évi aug. 6-án megojtott tisztújítás ellen Haász Juda és társai által betervezett föllebbezés.

15. A marha-vágás, húsvizsgálat és hűskimerésre vonatkozó várm. szabályrendelet tárgyalása.

16. Vásárrendtartási szabályrendelet alkotása.

17. A szegvári volt székepület egy lakrészeire vonatkozólag Szűcs Istvánnal kötött bérleti szerződés jóváhagyása.

18. Uhlmanek Endre sándorfalvi községi nyugalmasított tanító részére a község által fizetendő nyugdíj-hányad megállapítása.

19. Csongrád község képviselőtestülete ártózi kút fúrására vonatkozó 312.—891. sz. határozatának s a Mayer Hermannal kötött vállalati szerződésnek jóváhagyása.

20. Ugyanannak a vásári és piaci helypénzszedési ár-szabály megállapítása tárgyában 147.—891. sz. a. hozott határozata.

21. Ugyanannak a kórház és egyéb pénzalapok kezeléséről alkotott szabályrendelete.

22. Dorosma község képviselő-testületének az egyházigazgatási állás tekintetében 8. illetőleg 58.—891. sz. a. hozott határozata.

23. Ugyanannak a községi földek haszonbérbe adás tárgyában 126.—891. és 153.—891. sz. a. hozott határozata.

24. Ugyanannak a kézbesítési ügy rendezése tárgyában.

TÁRCZA.

Akosztadóné.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája

Írta: Zilahy Ágnes. 3

E levél elment és három nap múlva — posta fordultával — jött reá a híres írótól egy sajátkezűleg írt levélben válasz és ugyan azon postával egy nyomtatott címszalagos tisztelet-példány.

Midőn ezt Margit meglátta, szédülés fogta el; alig hitt szemének. Oh! egek — kiáltá — talán reám tekintettek! Oly tulvilági öröm, oly szilaj gyönyör még nem fogott el embert, nem borított be agyat soha, mint a minőt az a szegény varrónő akkor érzett.

Az omló könyáradat egyszer a legnagyobb boldogságból eredt. A kis kanapé átölelt karja a reá boruló arctól egészen forró és nedves lett. Nem volt kit ölelni ez öröm mámorában, épen úgy, mint nem volt a mankában és bánatban sem. A kis fiu távol iskolában tanult.

És e nagy boldogságot adó levélben ez volt:

Tisztelt asszonyom! Az ön tehetsége meglepett engem, Stíljé egyszerű, nemes; nyelve ragyogó szép; beosztása született írónőre vall; mert egyszerűen, röviden és világosan írni tudni, a legkritikábilis írói tehetség. Amint láthatja, tárcáját azonnal nyomdába adtam és ezennel tudatom kegyeddel, hogy lapom mindig szivesen tért nyit érdekes dolgozatainak. Maradok tisztelettel

N. N.

E perctől kezdve rég-rég nem élvezett boldog órák következtek a Margit számára. Ha

jött a keztyüs inas durva üzenettel Fekete János gyáros urtól, azt most Margit csak mint egy álomban elmosódó kellemetlen érzéssel hallgatta, mert tervezgetett, számitgatott, hogyan kellene neki innen menekülni. Irt Budapestre egy rokonának, kiről tudta, hogy némi részvétellel gondol néha reá, s kérdezte tőle, mi-féle életmód, a kereset melyik ága volna számára lehetséges ottan? E diplomás világban mihez folyamodhat egy semmi diplomával, még csak tanítónői kiképezetással sem bíró árva asszony, kiben nem bizik senki, kinek nincs semmi kézzel fogható, semmi szemmel látható okmánya?

— Megvan Margit! — írta Szegedi Ferenc, a jó rokon — találtam neked elfogadható megélhetési módot. Gyere fel azonnal Budapestre, amint teheted és én addig verbuválok számodra aglegény-barátaim sorából — kosztosokat. — Te jól tudsz főzni, kitűnő ételeidre a legkellemesebben emlékszem: fellekkesit ama felséges töltött káposzta emléke, az a turós rétes, azok a ropogós malac-pecsenyék, a páratlan barna leves; a pompás libasült, melyeket asztalodnál, kitűnő társaságod környezetében élveztem.

Igen, Margit, gyere fel, ragyogtasd kedves kellemed sugarát, a mi elpusztult érzésű aglegény társaságunk felett. Nincs pompásabb dolog egy jó ebédnél, kivált ha azt egy kedves asszony főzi és találja fel. Az általam ajánlott urak mind biztos fizetők s téged megbecsülők, derék emberek lesznek. Válaszodat várom s ha feljősz lakást keresni, tehetségem szerint szolgálatodra leszek, mert az neked egyedül igen nagy munka lenne; aki Budapesten soha sem

lakkott, annak eleinte ez a város egy kis tömkelegnek fog feltűnni; de én bízom a te kítűnő tapintatodban. — Így lett belőle budapesti lakos és adja a jó házikosztot, adja, adja adja... Evék teltek már el, a vendégek egymást váltogatják. Kora reggeltől, késő délutánig foly a munka. Egy két órai pihenés után kezdődik a barátságos, szökkörű vacsorázgatás. És aztán fáradt testtel, lankadt lélekkel várva — az áldott alvás idejét. Időnként fel-fellobban benne a vágy — írni valami szépet, valami jót. Ilyenkor leül Margit s repül kezében a toll: szemé sugárzik s az ajka mosolyra nyílik. Egy kis rajzocska megszületik, — de félig sikerült csak, mert a szem álmosan csukódni kezd, a kéz lom, hán lehanyatlik, az elme elhémályosul; a fenn szárnyaló előretörés, a nagyra vágyás megtörik a nehéz, sulyos életfentartás — a munka terhe alatt. És Margit arca egyre komolyabb, azután komorabb lesz; setét szemébe szilaj vilámlomok gyűlnek, a szép kis száj keserű kifejezést ölt, a büszke termet lassan meghajlik az évek és a tompa zokogás terhe alatt.

Pedig új ismerősei előtt valóságos irigyelt egyén.

Mennyiszor hallja, hogy ideálisan szép dolog, ha egy nő megél önmaga erejéből.

Mily ritka erény ez! kiáltják, mily becsülni való tehetség!

Hiszen van mindene, lakása, ruhája, jó kosztja — de még milyen jó kosztja!

Méltán mondják tehát jó barátai: „Kedvesem, mit óhajtasz még?!”

(Végo.)

ban 200.—890. 240.—890. és 7.—891. sz. a. hozott határozatai.
25. Ugyanannak 2 rendbeli kisajátítási szerződés jóváhagyása iránti kérvénye.

26. Ugyanannak a II-od bírói illetményének honnan leendő fedezése tárgyában 94. sz. a. keletkezett határozata.

27. A szentesi hengermalom részvény-társaság kérelme villamos jelző készüléknek a szentes-vásárhelyi törvényhatósági út felett leendő átvezetése iránt.

28. Dr. Conrád Sándor szentesi lakos orvos-tudori oklevelének kihirdetése.

29. Dr. László Vilmos szentesi lakos orvos-tudori oklevelének kihirdetése.

30. Számonkérésük ülésének jegyzőkönyve.

Helyi és vegyes hírek.

— *Lapunk legközelebbi száma tekintettel a karácsonyi ünnepekre f. hó 25-én Pénteken fog megjelenni.*

— **Személyi hírek.** Méltóságos Pállavicinyi Sándor őrgrof ur ki jelenleg pusztazeri birtokán vadászatot tart — az elmúlt héten községünkön át a mindszenti majorba utazott hol Zsilinszky Mihály vármegyénk főispánját vendégül fogadta.

— **A helypénzszedési jogot** az elmúlt héten árverés útján akarta a község bérbe adni. Akadtak is többen kik a bánatpénzt betették, de az árverést még sem lehetett megtartani — még pedig árverezők híján. Az árvezetni szándékozók ugyanis azon jogos kérelmet intézték az előjárásához, hogy mutassa elő a tarifát, melynek alapján majdan a bérlő a díjakat szedheti. Az előjárás tarifát előmutatni nem bírván az árvezetni szándékozók letett bánatpénzüket visszavették, s így az árverés nem lett megtartva. Mint értesülünk az új árverés holnap délelőttre van kitűzve.

— **Arlejtések a községnél.** Az elmúlt héten Mindszent község válságügyi bizottságának határozata folytán egy a Kurcán keresztül építendő keményfa hidra tartatott meg Zánthó Kálmán által benyújtott terv alapján az árlejtés. A kikiáltási ár földmunkákkal együtt 1237 frt volt. A legkevesebb ígérő Pap Pál volt 1069 frttal. Arlejtés útján akarták az előfogatást is kiadni. A legkevesebb ígérő Gacsári Kis Mihály volt 1870 frttal.

— **Pályázatok eredménye.** A f. hó 15-én járt le a vármegyei árvaszéki elnökségre, illetve az ünlői állásokra meghirdetett pályázat határideje és ezen időig — tudomásunk szerint a következők pályáztak: Ónody Géza, Hubacska Pál, Lakos Imre dr., Sarkady Nagy Mihály és Szabó József; az I. ünlökségre Lakos Imre dr., Mátyffy Kálmán és Szabó József; a II. ünlökségre Bartha Kálmán dr., Mátyffy Kálmán és Szabó József; a III. ünlökségre pedig Zolnay Kálmán, Mátyffy Kálmán, Sulcz Lajos dr., Faragó László dr. és Lavicska Pál.

— **Az adóprás szép sikerrel** működött községünkben az elmúlt három hónap alatt. Előttünk fekszik a három hó eredményének kimutatása s midőn azt átnézzük, nem tudjuk, hogy azon csodálkozunk-e, hogy hol szerezte ez a szegény Mindszent község azt a sok pénzt, melyet ilyen rövid idő alatt befizetett, — avagy azon, hogy egy ember ilyen rövid idő alatt ilyen nagy munkásságot volt képes kifejtetni. Nemcsak Ferenc állami végrehajtó szeptember hó 1-én kezdte meg működését és folytatta december hó 12-ig és e rövid idő alatt a következő eredményt mutatja fel.

Községi adóknál.

A községi adóhátralék volt 1890. évről 11698-91¹, 1891. évről 23190-37 összesen 34389-28¹. — Ebből befolyt Január 1-től Aug. 31-ig 12655-57. Szeptember 1-től dec. 12-ig 12337-94. Összesen 25003-51. Marad hátralék 9885-76¹ kr.

Állami adóknál:

Kivetve volt 25681-60¹. Mult évi hátralék 11118-81. Összesen 36800-42. — Ebből befolyt Január 1-től Aug. 31-ig 13015-06. Szeptember 1-től Dec. 12-ig 16671-32. Összesen 29686-38. Marad hátralék 7114-06. — Tulfizetés a kirovási összegben felül 4000 frt E három hó alatt 3600 frttal több befizetés történt, mint a megelőző 8 hónapban.

Hadmentességi adók.

A folyó évi kirovás 1847. Mult évi hátralék 2743. Összesen 3590. — Ebből befolyt Ja-

nuár 1-től Aug. 31-ig 398. Szeptember 1-től December 12-ig 1305. Összesen 1703 frt. Marad hátralék 2887 frt.

Illetékek.

Befolyt Január 1-től Aug. 31-ig 1927-39. Szeptember 1-től Dec. 12-ig. 2171-56. Hátralék nincs.

Közmunkaadó.

Befolyt Január 1-től Aug. 31-ig 1265-16. Szeptember 1-től Dec. 12-ig 2128 frt. — Összegezővén e számokat, kitéjük, hogy Mindszent község lakossága a f. évben December 12-ig 63875 forintot fizetett ki a rá nehezedő súlyos közterhektől és pedig január hó 1-től aug. hó 31-ig 29261 forintot és 18 krt. Szeptember hó 1-től December hó 12-ig 34613 forintot és 82 krt. — Nemcsics feltétlenül megérdemli fensőbb hatóságának dicséretét. Az átkokkal nem szűkölködünk mi.

— **Rendkívüli közgyűlést** tartott f. hó 15-én képviselőtestületünk, melynek első tárgyat a községi szülész nő választása képezte. A közgyűlést Kossa László szolgabíró megnyitván előterjeszti, hogy a községi szülész női állásra 4 pályázat érkezett be, a közegészségügyi tanács előterjesztése folytán mind a négy pályázót jelöli. Haász Juda a községi orvos véleményét ohajtván hallani. Dr. Szobl kijelenti, hogy amennyiben a szülész nő mindannyian csak félévi curzust halgattak mindenesetre az tud legtöbbet, kinek legrégibb gyakorisa van — más különben ő nagy különbséget nem tud. Dikman Manó a pályázók közül a helybelit választaná meg s ezért Zambóné Kis Esztert ajánlja. Szavazás elrendeltetvén Kiss Rozál 13 Kiss Eszter 10 a másik 2 folyamódó egy-egy szavazatot kapott. E nőkö szolgabíró Kis Rozált megválasztott községi szülész nőnek jelenti ki. A választói közgyűlés ezzel véget érven Bozó Pál bíró foglalta el az elnöki széket és a gyűlésnek újból való megnyitása alkalmával ajánlja, hogy az előfogatás ne az árlejtésen legkevesebbet ígérő Gacsáriak, de a régi fogatosnak adassék. Wimmer Hubacska pártoló, Korom Gáspár ellenző hozzászólása után a közgyűlés a régi fogatos hagyta meg. A Kurca-híd építés árlejtésének eredményét a közgyűlés egyhangulag jóváhagyta.

— **Tűz.** Tegnap reggel a zsidó hitközség tulajdonát képező kántoriak ismeretlen okból kigyuladt. A gyorsan érkezett segélynek köszönhető, hogy a tűz tovatérjedése meggátoltatott.

— **Csongrád város hatósága,** mint a „Csongrádi Lap“ból olvassuk — böics és üdvös intézkedése folytán a bortermelek minden díjfizetés nélkül főzhetik ki törkölyüket. E végből, hogy minden szőlőbirtokos, részesülhessen ezen kedvezményben, az előjárás három pálinka főző üstöt vásárolt s ezt díj nélkül bocsátja a közönség használatára.

— **Sándorfalva a megyeszékhely-kérdésben.** Sándorfalva község képviselőlete a napokban tartott közgyűlésén egyhangulag és nagy lelkesedéssel tette magáévá a tápéi határozatot és így szintén kérvényezni fogja a törvényhozásnál a megyeszékhelynek Szentesről Szegedre leendő áthelyzését.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** f. hó 15-én Zsilinszky Mihály főispán elnökletével gyűlést tartott, mely alkalommal több fontos ügy nyert elintézését. E gyűlés legérdekesebb tárgyát bizonyára az elmúlt hét folyamán Komjáthy Béla által a csongrád megyei ügyekben a parlamentben elmondott interpelláció ügyében hozott határozat képezte. Zsilinszky Mihály főispán a bizottság elnöke, ismerteti az interpellációt s kijelenti, hogy a nyilvános kritikát kénytelenek eltűrni, annak a bizottság készségesen aláveti magát, de a hazug vádak a t nem tűrheti némán, azt nem engedheti meg, hogy jó híret a nyilvánosság előtt rágalomokkal pellengérszék. Indítványozza, hogy Komjáthy ezen gyűlés jegyzőki kivonat kapcsán a való tényállásról felfilárgosítassék. Kiss Zsigmond az indítványt azzal toldja meg, hogy az illető ügyek okmányai a belügyminiszterhez is terjesztessenek fel, azon kéréssel, hogy azokat az interpellációra adandó válaszban, okmányyszerűleg használja fel. A közigazgatási bizottság e két indítványt egyhangulag elfogadta.

— **Kirándulás Olaszországba.** A Palermóban tartandó kiállítás alkalmából a m. kir. államasutak városi menetjegyjárodája által 1892. évi január hó 16-án rendezendő kiránduláshoz

említett irodának sikerült oly nagymérvű menetdíj kedvezményt kieszközölnie, hogy az eddig megjelent programban említett részvételi árakat jelentékenyen leszállította. — Ezen mérsékelt árakat tartalmazó új program szerint az utazás iránya a következő: Budapest, Fiume, Triest, Cormous, Velence (tartózkodás 3 napig), Florenc (2 napig), Roma (4 napig), Nápoly (4 napig), Pompeji, Capri, Sorrento, Nápoly, Palermo (tartózkodás 4 napig). Visszautazás Nápoly, Foggia, Aucona, Bologna, Cormous, Pragerhofon át Budapestre. Ezen kirándulásban résztvehetnek azok is, kik csak Romáig, illetve Nápolyig kívánnak utazni, ezek számára kétféle jegy áll rendelkezésre és pedig úgy a fentebb említett utirányon, valamint, Aucona Fiumén át való visszautazásra. — A jegyek 60 napig érvényesek, ennél fogva Olaszországban való hosszabb tartózkodásra, valamint egyéb külön kirándulásokra is alkalmasak. — A programban a részvételi árakban az egész utazás tartamára terjedő teljes ellátás költségei, a vezetők, kocsi, stb. díjai befoglaltatnak. — Programok a budapesti (Hungária szálló) és vidéki menetjegyjárodákban díjmentesen kaphatók.

— **Vidéken lakó hátralékos előfizetőinket** kérjük miként sziveskedjenek az előfizetési díjakat még ujév előtt beküldeni. **A kiadóhivatal.**

A nagymama bosszantása!

A mechanikai tudomány haladása a nagymama kezéből már régen kivette a kötő szerszámot és csak itt ott fordul elő hogy a jó nagymama az, estéli órákban mozgásba hozza a fűrgő kötötűket és az unokáinak harisnyába belekötő régi időkbeli idézett gondolatait. Azonban a hálátlan unokák inkább gépharisnyákat vesznek elő, mert azok élénkebbek és finomabbak mint a nagymama hírelgő művei, azért részesült a nagymamácska harisnya-tömő-tudománya edig határaltan elismerésben. De most már ennek a dicsőségnek is vége van egy amerikai találmánya által (mit nem talána ki az amerikai) mely „Darning Weaver (Stopf-Apparat név alatt ismeretes. E készülékkel hibás harisnyákat vászon és pamutgyakat úgy mint mindennemű tömő munkákat győnyörően mintha új szövés volna ki lehet javítani. E készülék kezelése oly egyszerű hogy bármely iskolás gyermek minden bővebb magyarázat nélkül azonnal kezelheti. A „Darning Weaver“ előnyeit élénken bizonyítja az, hogy az a leány iskolában mint tantárgy fogadtatott el és a bécsi gazdaasszonyok egylete (mint a női kézimunkák legértékesebb) által minden háztartásnak mint nélkülözhetlen eszköz ajánlatik.

Minthogy e készülék beszerzési ára igen csekély (összeget 1 forintot tesz utasítással és probamunkával együtt a pénz előleges beküldése mellett 1 frt. 25 kr.-ért szerzhető meg) a közelebbi karácsony ünnepek alkalmával nem képezhetünk újabb-hasznosabb és olcsóbb ajándékot mint az új készüléknek beszerzését, mely bizonyára közkedveltségnek fog örvendeni. Beszerzési forrás: Schubert G. vezérképviselő Europa számára, Bécs, Margarethenstrasse Nr. 25.

Irodalom.

A Divat Szalon, melynek legutóbbi száma is rendkívül díszes kiállításban és villogatott tartalommal jelent meg, ajánljuk olvasóink figyelmébe. **Az egyetlen divatlap,** mely egy a fűrangú, mint a középosztálybeli művelt négy minden igényének megfelel. Nemcsak divatképsiben, (két színezett is minden számhoz) mintában és magyarázataiban nyújt majdaem kétszer annyit, mint más hasonló irányú lapok, **szépirodalmi része** is oly terjedelmes, hogy teljesen pótol egy külön szépirodalmi lapot. **Divat-része leghívebb tükre az uralkodó divatnak,** útmutató a jó izlés és takarékoság fontos kérdéseiben. Szerkesztője **Fanghné Gyujtó Izabella.** Szépirodalmi közleményeit a magyar irodalom elsőrangú tehetségei írják a két teljes ivre terjedő szépirodalmi részbe, melynek szerkesztője **Szabóné Nögáll Janka.** A lap nyomdai kiállítása megfelel a belső értéknek, diszere válik magyar könyvnyomtató iparnak. **A Divat Szalon** nemcsak legdisebb. legértékesebb női lapunk, hanem a **legolcsóbb is.** Ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetéseket a Divat-Szalon kiadóhivatalába **Budapest, Gizallatér 1. sz.** oziwendők. — Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Naplajaink közt valóban legtöbbre vitte a Pesti Hirlap. Munkatársainak névsorában legjobb neveket egyesíti; napjaink két legjelesebb írója: Jókai Mór és Mikszáth Kálmán rendes dolgozóitársai; tartalma leg-
 gazdagabb (ma már naponként 20, s vasárnapokon 32 oldalon jelenik meg); előfizetőinek rendkívül kedvezményeket nyújt, mint egy más lap sem az ára mégis igen mérsékeltnek mondható. (Egy óra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr.) Legjobb rendkívüli kedvezménye a Pesti Hirlap nagy képes Naptára, melyet épen most karácsonyi ajándékként kap minden előfizető, sőt megkaphatják azok is, akik csak újságot fizetnek. Mnt eddig más lapot járató, újságfizetők a Pesti Hirlapra. Hamisítandó, hogy a Naptár, mely gazdag szépirodalmi részen és vagy ötven képen kívül a legteljesebb naptári szöveget és tudnivalókat tartalmazza, egész éven át haszonnal forgatható könyv: úgy be kell ismernünk, hogy a Pesti Hirlapkarácsonyi ajándéka felül minden egyéb rendkívüli karácsonyi mellékletet. Hogy a Pesti Hirlap egyébként is a legváltozatosabb tartalmu, élénk kedélyerítő újság: azt rendkívüli elterjedtsége mellett fölösleges bizonyítani. Csak azt kívánjuk meg megjegyezni, hogy — mint a szerkesztőség velünk közli — újév után ismét Jókaitól fog a Pesti Hirlap regényt közleni. Mikszáth Kálmántól pedig lehetőleg még ez évben kezd meg egy nagyobb elbeszélést. Ajánljuk hát t. olvasóink figyelmébe.

Az „Ország-Világ“ karácsonyfája. Az „Ország-Világ“ szerkesztője, Benedek Elek, ki tavaly karácsonykor száz lapszerkesztő arcképét és dolgozatát adta ki egy rendkívül diszes számban, az idén is kellemes meglepetésben részesítette olvasóit. Az e héten megjelent ünnepi számban ugyanis a Petőfi-társaság tagjainak arcképét, azok dolgozatát s nevük aláírásának hasonmását közli, ezenkívül több érdekes Petőfi-reliquiát, nevezetesen Petőfi leghitelesebb arcképét a Petőfi-társaság ereklyegyűjteményéből, Petőfi arcképét Boskovics rajzában, mely a színes borítékot díszíti, Petőfi egy költeményét (a költő kezírása), Petőfi nyilatkozatát, melyben kijelenti az egyház előtt, hogy férje minden kétséget kizárólag meghalt. A Petőfi-társaságnak csaknem minden tagjától van érdekesnél érdekesebb dolgozat: novella, tárcza, visszaemlékezés, költemény aforizma. stb. de e mellett a 40 oldalra terjedő számba a Petőfi-társaság tagjain kívül még több jeles író adott dolgozatot. Képek tekintetében is igen becses e szám. Mintegy tizenöt magyar művész festményének találjuk sikerült másolatát, s mellékletül Benczur Gyula „XIV. Lajos és Dubarry grófné“, cz. bájos festményének Kozmata által készített fénynyomata másolata van csatolva, az Ország-Világ kétszeres nagyságban. A rendkívüli becsé számot ingyen kapják az újságot belépő előfizetők, a kik ingyen kapják meg az ez évi hat műmellékletet is. Az „Ország-Világ“, új évtől kezdve állandóan diszes borítékban jelen meg, mindazonáltal két forinttal olcsóbb lesz az előfizetési ára, mint eddig volt. vagyis egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, egy óra 70 kr. Mint az e heti szám jelenti, új évkor Benczurkyné Bajza Lenkétől kezdődik regény „Delila“ címmel és ugyanakkor egy olasz regény is a népszerű olasz regényírónőtől: Sadao Matildtól. Olvasóinknak melegen ajánljuk a kitünően szekesztett képes lapot, melynek népszerűségét különösen emelik Székely Huszár heti tárczái is.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Csusz, kőszvény, tagszaggatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyhító szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“
 kérendő.

Körrejtély. Érdekes, nélkülözhetetlen játék a hosszú téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha a gyári jelvényvel, a Horgonytal van látva. — — —

Ezer meg ezer szülő dicsőreleg elismerte a híres

Horgony-Kőépítőszekrények
 nagy nevelési értékkel; jobb játék nem létezik a gyermekek és felnőttek számára! Részletesebbet ezekről valamint a „Körrejtélyről“ képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kiválasszhatnak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek szét. — Minden kőépítőszekrény a „Horgony“ jelvény nélkül közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utánzások, ennél fogva mindig

Richter-féle Horgony-kőépítőszekrény
 kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden finom játékszer kereskedésben 35 krtól 5 frtig és feljebb kaphatók.

Richter F. Ad. és társa, első oszt. magy. csász. és kir. szabad. kőépítőszekrénygyár.
 Bécs I. Nibelungengasse 4. Olten, Rotterdam, London E. C., New-York 310 Broadway.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal.**
 Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **Dr. Murányi Ármin.**

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja“ című divat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt:
 Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írónők támogatják: *Jókai Mór, Lauka Gnsztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Incédy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba, Palotay Akos, stb.; Beniczki-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mária, Luliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gadl Karolina, Karlauszky Ida, Mericay-Karossa Irma, Erzsike stb. stb.*

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes heti lapok között a leg-
 élénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli: képei a jelen
 eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be,

„Hölgyek Lapja“ című havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a legújabb
 divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonyoknak valóságos szellemi titkára, a
 menyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet, a háztartás s a konyha terén
 nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be
 ne avatná!

Regény melléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozta
 meg évenként az előfizetőit.

Zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-
 kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szőrejtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes
 jutalmakat kapnak.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik
 ez iránt — legelőszörűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajcár csomagolási
 és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt: a ki 3 frt előfizetési
 összeget 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két
 regényt: és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és
 postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi annak a kiadóhivatal egy regényt küld
 ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elis-
 merésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatálnál és minden könyvkereske-
 désben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala
 Budapest, Nagykorona-utca 20 szám.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Feltűnést keltő újdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintáznai és szabni
 a cs. k. kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb
 női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk.

Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

célszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is. — Az egész készülék ára
 magyarátokkal együtt minden nyelvben csak 3 frt. — Szétküldés naponta kétszer
 utánvéttel. 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldet meg.

Kizárólagos főraktár aláírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETI és ROTHMANN, Bécs

II., Untere Donastrasse 49.

Főraktár Magyarhon részére Budapesten **Gottlieb Vilmosnál** Andrássy ut 49. sz. a.

Kelety és Rothmann, uraknak Bécs.

Fogadják köszönetemet a beküldött **Excelsior szabászati** előmintaért. Örömmel tuatom
 hogy azzal a mértékvevés és szabás kitünően sikerült.

Bécs, October 16. 1891.

Tisztelettel:

D A R V A S, J U L I A

hatóságilag engedélyezett és szabad. leány és munka iskola.

II. Kaiser Josefstrasse 23. sz.

Kelety és Rothmann, uraknak Bécs.

Örömmel és nagy érdekléssel vizsgáltam meg a **szab. Excelsior szabászati előminta**it és azt ta-
 pasztaltam, hogy a találmány gyakorlati nagyszerűsége miatt a legnagyobb előismerést érdemli és az minden
 családnak ajánlható. Az ön találmánya nélkülözhetetlenné vált, mert könnyen felfogható modja szerint alkal-
 mas Toilették elkészítésére.

Bécs, november 4. 1891.

de **M I R B Á C H** birodalmi grófnő.